

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus

Syksy 2017

Tiedotustilaisuus 19.9.2017

Talousnäkömät

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Reaalitalouden ennuste

19.9.2017 Jukka Railavo, finanssineuvos

Talousnäkömät

Talous on nopeassa kasvuvaiheessa.

Maailmantaloudessa hyvä vire vahvistuu.

Yritykset ja kotitaloudet luottavat
tulevaisuuteen.

Myös lähivuosien näkymät ovat valoisat.

Työllisyys ja tuottavuus kasvavat.

Talous elää vahvaa nousukautta

Keskeiset ennusteluvut	2016 mrd. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	216	-0,6	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	79	-1,3	3,2	4,4	2,9	2,6	3,1
Kokonaistarjonta	294	-0,8	0,9	2,6	2,9	2,2	2,2
Tavaroiden ja palvelujen vienti	76	-2,7	0,8	1,3	4,7	3,7	4,1
Kulutus	171	0,4	1,1	1,6	1,6	1,2	1,0
yksityinen	119	0,8	1,7	1,8	2,4	1,4	1,2
julkinen	52	-0,5	0,0	1,2	-0,3	0,8	0,4
Investoinnit	46	-2,6	0,7	7,2	4,7	3,7	3,5
yksityiset	38	-3,4	2,2	7,9	5,5	4,0	4,1
julkiset	9	0,9	-5,2	3,9	1,0	2,1	0,9
Kokonaiskysyntä	294	-0,8	1,1	2,2	2,7	2,1	2,0
kotimainen kysyntä	218	-0,1	1,2	2,5	2,0	1,5	1,3

Maailmantalouden kasvua ylläpitävät kehittyvät taloudet.

- Teollisuusmaissa kasvu vahvistuu.
- Maailman BKT kasvaa 3,5 % v. 2017, 3,7 % v. 2018 ja 3,8 % v. 2019.

Maailmankauppa kehittyy myönteisesti.

- Maailmankauppa kasvaa yhtä nopeasti kuin maailman kokonaistuotanto.
- Maailmankaupan kasvu on hitaampaa kuin viime vuosikymmenellä.

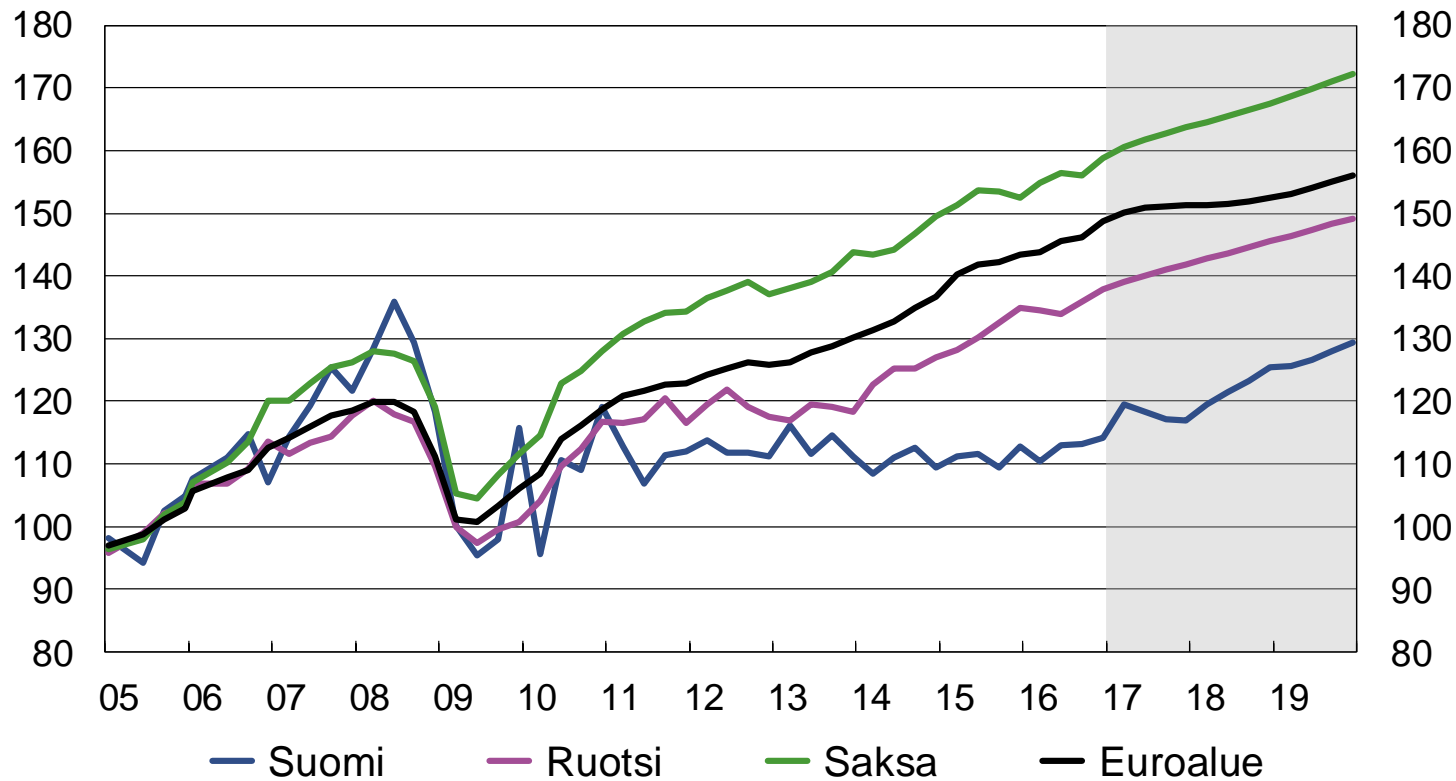
Ennusteen taustaoletukset ovat suurelta osin kasvua tukevia.

- Rahapolitiikan normalisoituminen on alkanut Yhdysvalloissa.
- Euroalueella normalisoituminen edellyttää vielä taloudellisten olojen pysyvämpää kohenemistä.
- Euron valuuttakurssi suhteessa dollariin heikkenee tulevina vuosina.
- Öljyn ja raaka-aineiden hintojen nousu kiihdyttävät inflaatiota globaalisti.

Kehittyneiden talouksien vienti kohenee

Tavaroiden ja palvelujen vienti volyyymi 2005=100, kausitasoitettu

Lähde: Eurostat, VM

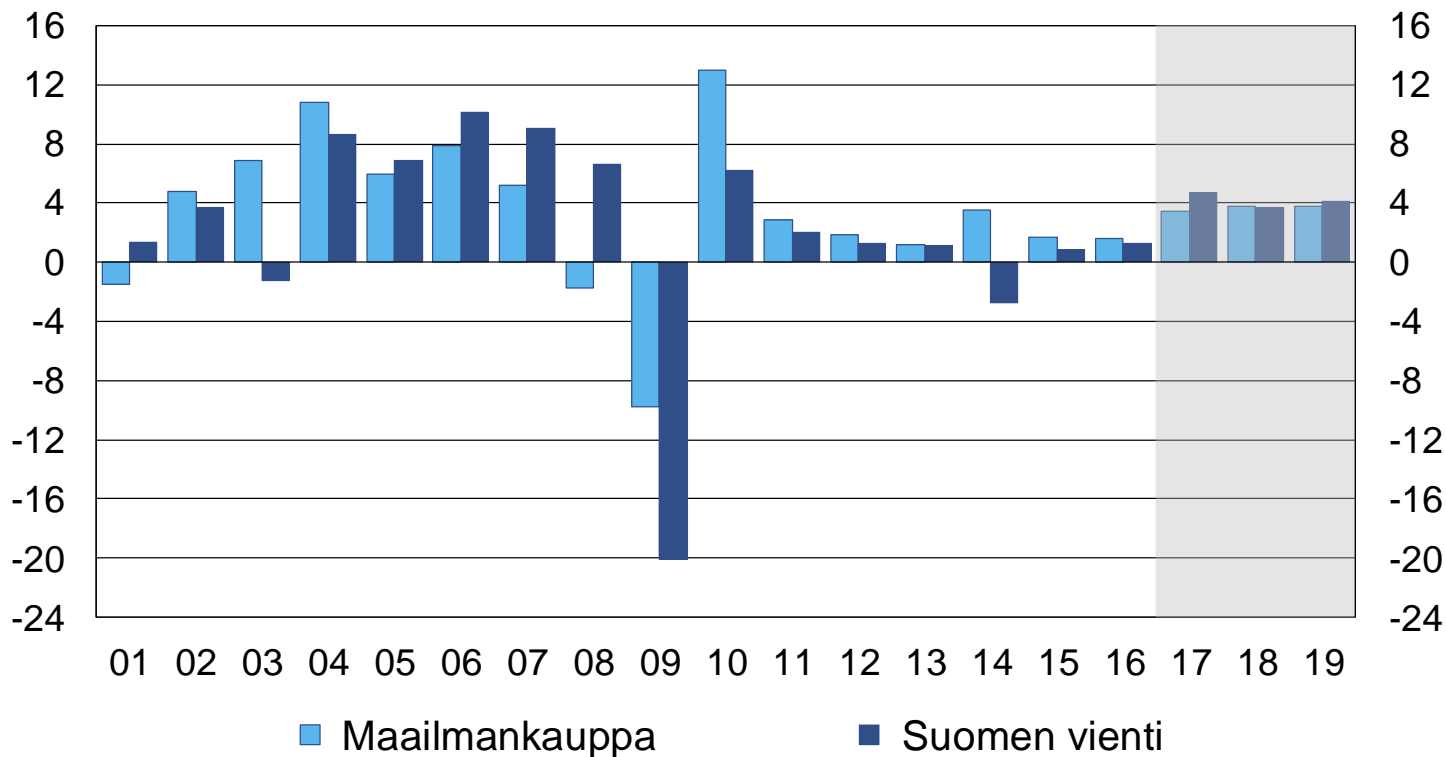
VM34170

Viennin markkinaosuusien lasku päättyy

Maailmankauppa

määrän muutos, %

Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Tilastokeskus, VM

VM34170

Vuonna 2017 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,9 %.

- Suhdannetiedustelujen mukaan parhaat kasvuedellytykset ovat teknologia- ja kemianteollisuudessa.

Viennin kasvuedellytykset paranevat.

- Maailmanlaajuinen kysyntä kasvaa.
- Yritysten kustannuskilpailukyky kohenee.
- Ulkomaankauppa kääntyy BKT:n kasvua tukevaksi vuosia jatkuneen negatiivisen jakson jälkeen.

Yksityisten investointien painopiste on siirtymässä rakentamisesta teollisuuden tuotannollisiin investointeihin.

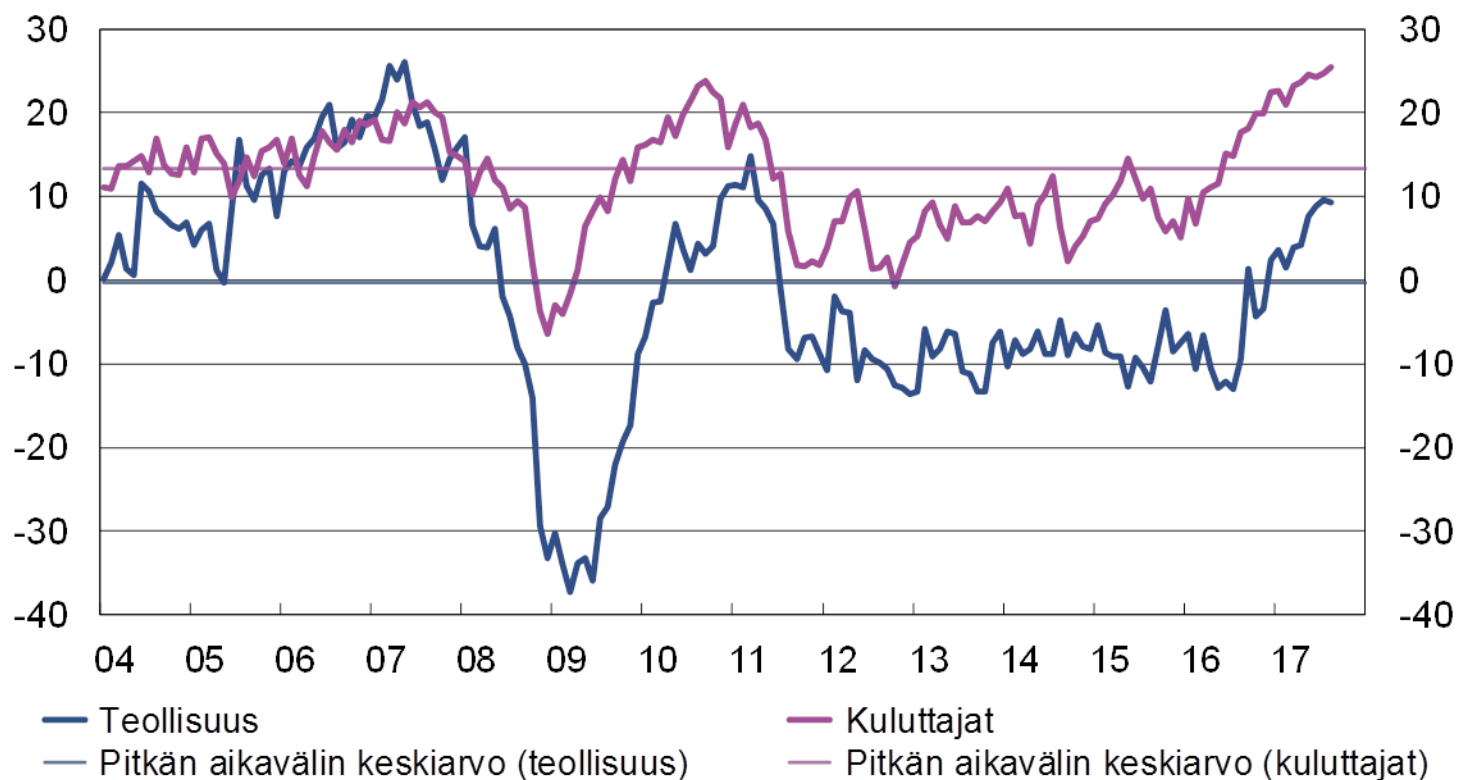
Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden kohonemisen tukemana.

Taloudenpitäjien luottamus edelleen nousussa

Teollisuuden ja kuluttajien luottamus

saldo, kausitasoitettu

Lähde: Euroopan komissio

VM34170

Vuonna 2018 kasvu on 2,1 %.

Viennin kasvuvauhti jatkuu hyvänä.

- Viennin kasvu tulee jatkossakin pääosin tavaraviennistä, mikä kasvattaa myös tuotantopanosten tuontia.
- Investointihyödykkeiden kysynnän kasvu kasvattaa tuontia, joten nettoviennin positiivinen vaikutus talouskasvuun pienenee.

Investoinnit lisääntyvät kone- ja laitehankintojen ansiosta tätä vuotta nopeammin.

- Myös rakennusinvestoinnit kasvavat edelleen nopeasti, vaikka asuinrakennusinvestointien kasvu hidastuukin.

Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu, sillä ostovoiman kasvu on hitaampaa kuin tänä vuonna.

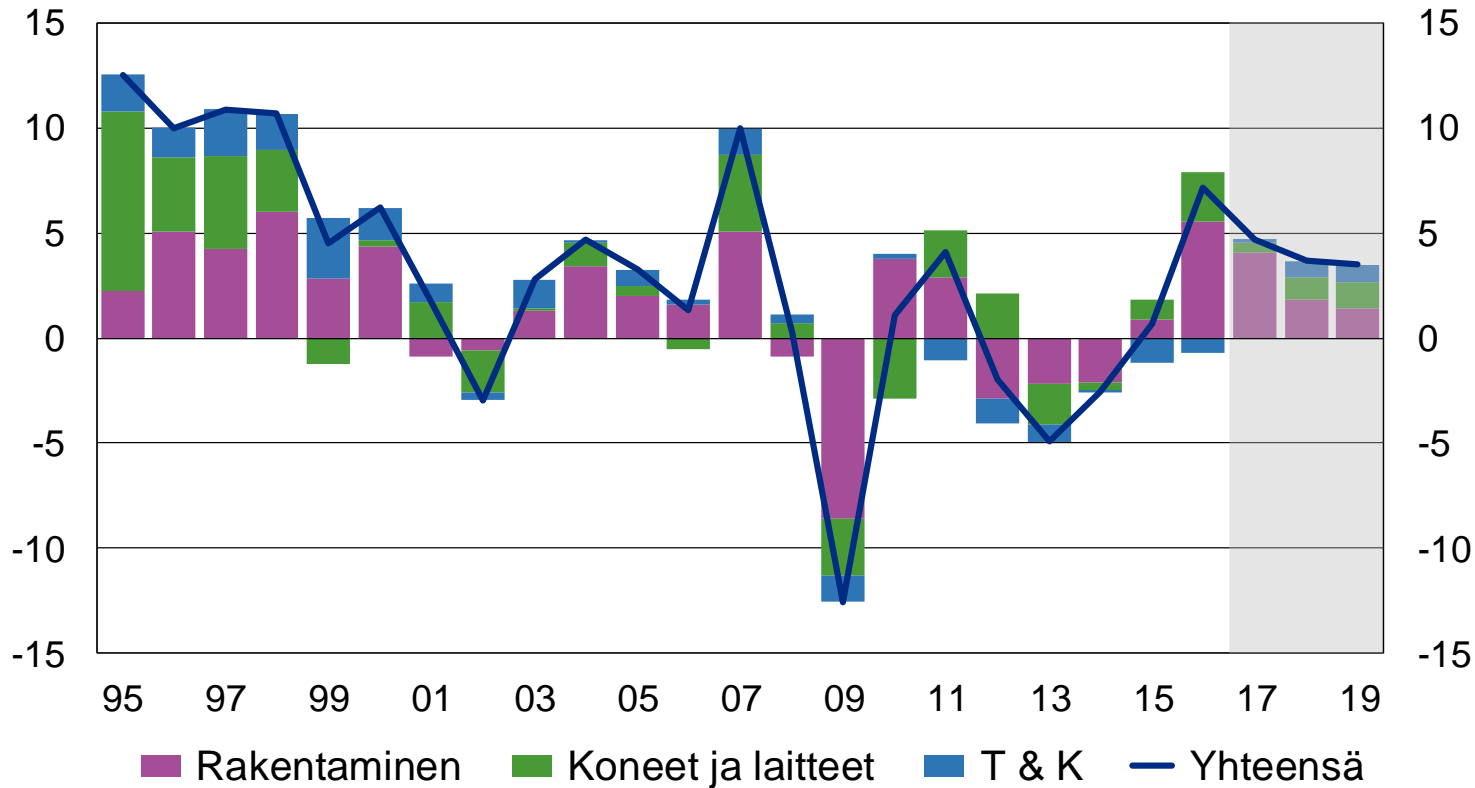
- Inflaation nopeutuminen heikentää ja työllisyyden paraneminen tukee kotitalouksien ostovoimaa.

Investointien painopiste siirtyy asunrakentamisesta tuotannollisiin investointeihin

Investoinnit

määrän muutos ja kasvuvaiikutukset, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Vuonna 2019 BKT kasvaa 1,8 %.

- Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu, kun kotitalouksien reaalityulojen kasvu hidastuu.
- Yksityisten investointien kasvu jatkuu hyvänä, kun tuotannolliset investoinnit lisääntyvät.

Kokonaiskuva vuosista 2017–2019 on talouskasvun kannalta aiempia vuosia positiivisempi.

Talouden kasvun yleiset edellytykset ja rakenteet eivät ole muuttuneet, jotta talouden kasvupotentiaali olisi noussut.

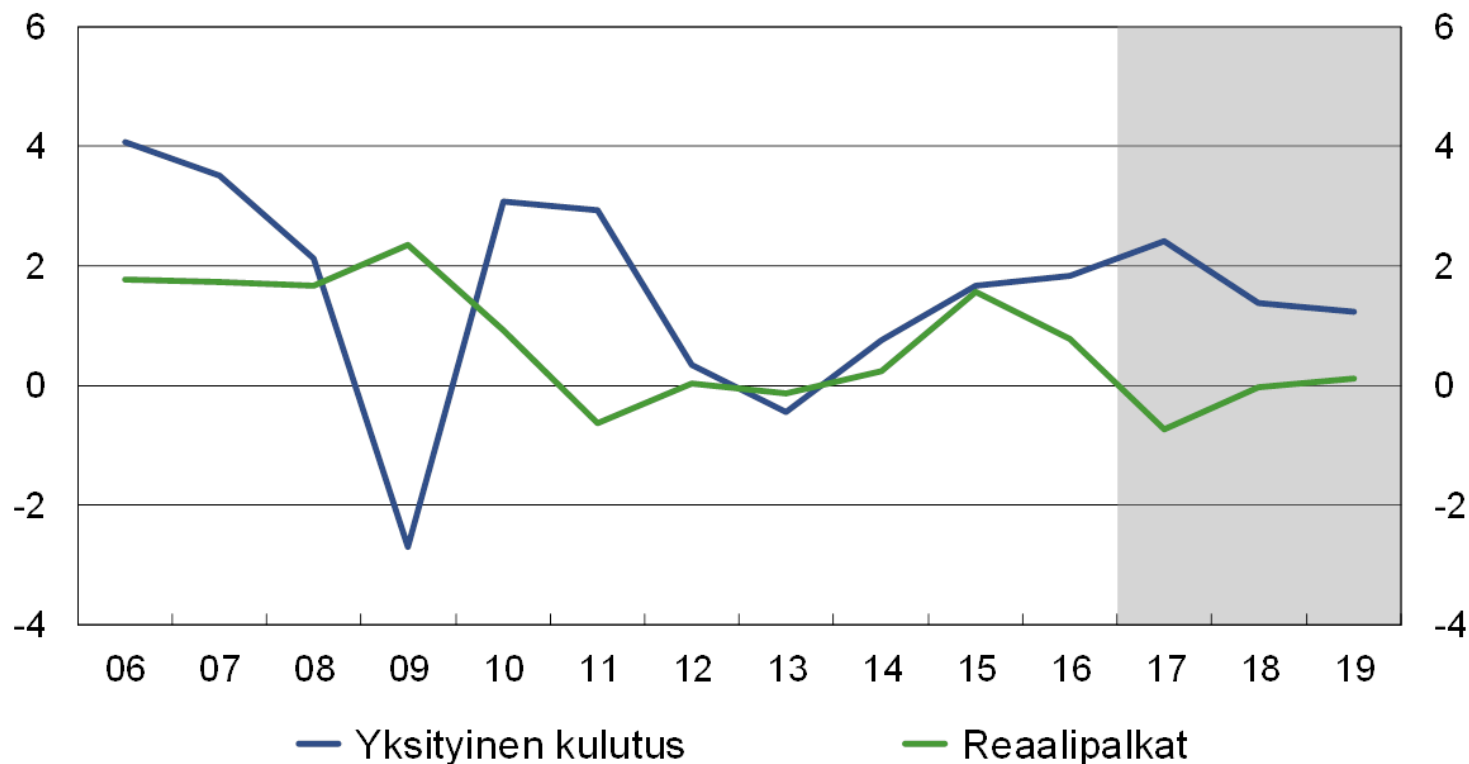
- Vuosina 2020 ja 2021 talous kasvaa arviolta enää keskimäärin alle 1,5 % vuodessa.
- Työn tuottavuuden voimakkaaseen nousuun perustuva talouskasvu pitää työllisyystilanteen kohenemisen maltillisena.
- Työllisyysaste nousee 70,5 %:iin v. 2019.

Kiihtyvä inflaatio leikkaa ostovoimaa ja kulutuksen kasvua

Yksityinen kulutus ja reaali-palkat

määrän muutos, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kasvun jatkuminen nopeana parantaa työllisyyttä

Työlliset

- Talouskasvun voimistuminen lisää työllisyyden kasvua.
- Työllisyys lisääntyy n. 0,7 % vuodessa.
- Yhteensopivuusongelmat ovat vähenemässä.
- Työvoimapulaa saattaa esiintyä joillakin aloilla.

Työttömyys pysyy korkeana

- Työttömyysasteen trendi pysytellyt 8,7 %:ssa.
- Piilotyöttömien aktivoituminen työnhakuun hidastaa alenemista.
- Avointen työpaikkojen määrä pysynyt korkeana.
- Työttömyysaste alenee 7,8 %:iin v. 2019.

Palkat

- Ansiotaso kehittyy kilpailukykysovimuksen mukaisesti.
- Maltillinen ansiotasokehitys sopusoinnussa korkean työttömyyden kanssa.

Inflaatio kiihtyy

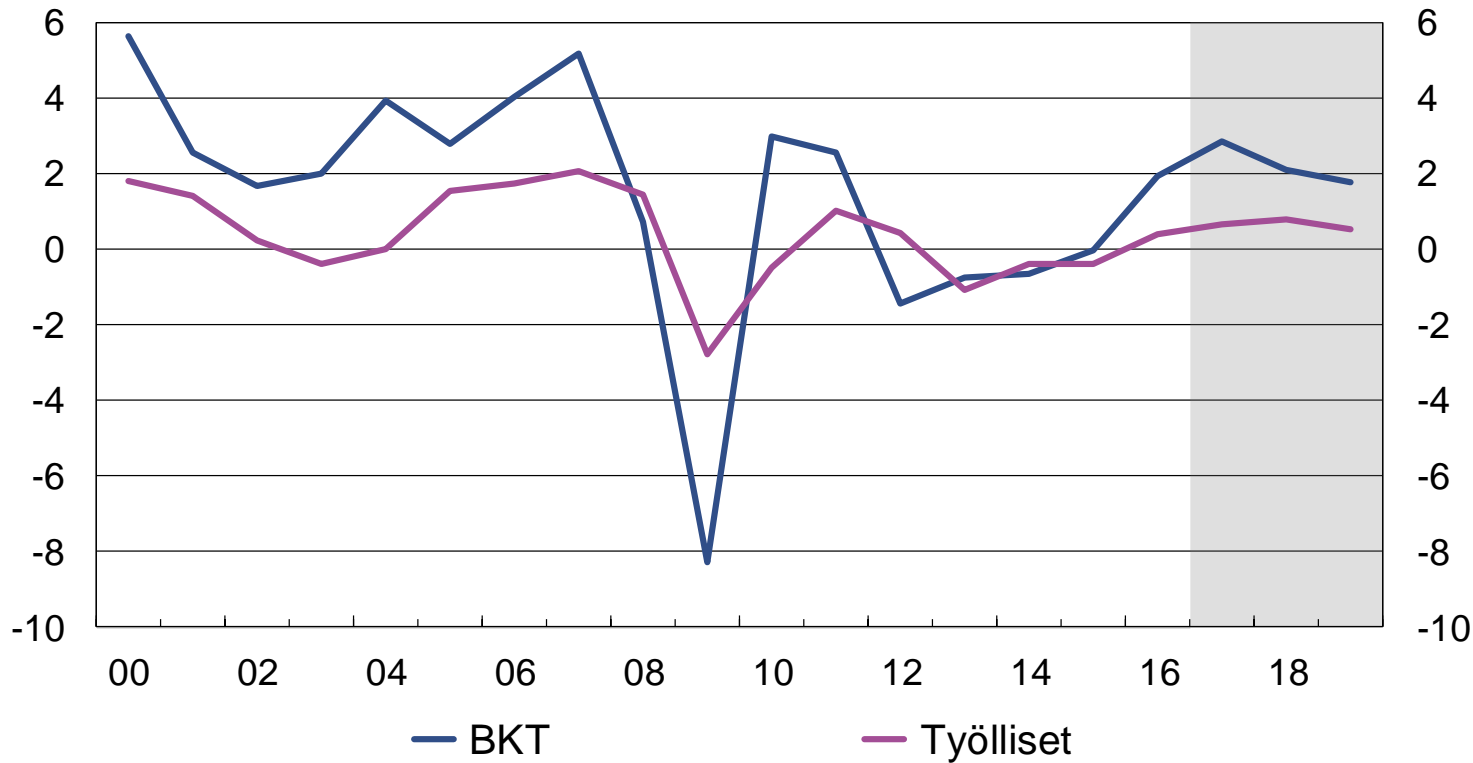
- Energian hinnan nousu ja sen kertaantuminen.
- Palveluiden hinnat nousevat nopeimmin.
- Veronkorotusten kiihdyttävät inflaatiota.
- Suomen inflaatio jää euroalueen kehitystä hitaammaksi.

Työn tuottavuus kohenee nopeasti

BKT ja työllisyys

prosenttimuutos

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden näkymät

19.9.2017 Marja Paavonen, finanssineuvos

Talousnäkymät

Taloukasvu lisää verotuloja ja kohentaa julkista taloutta.

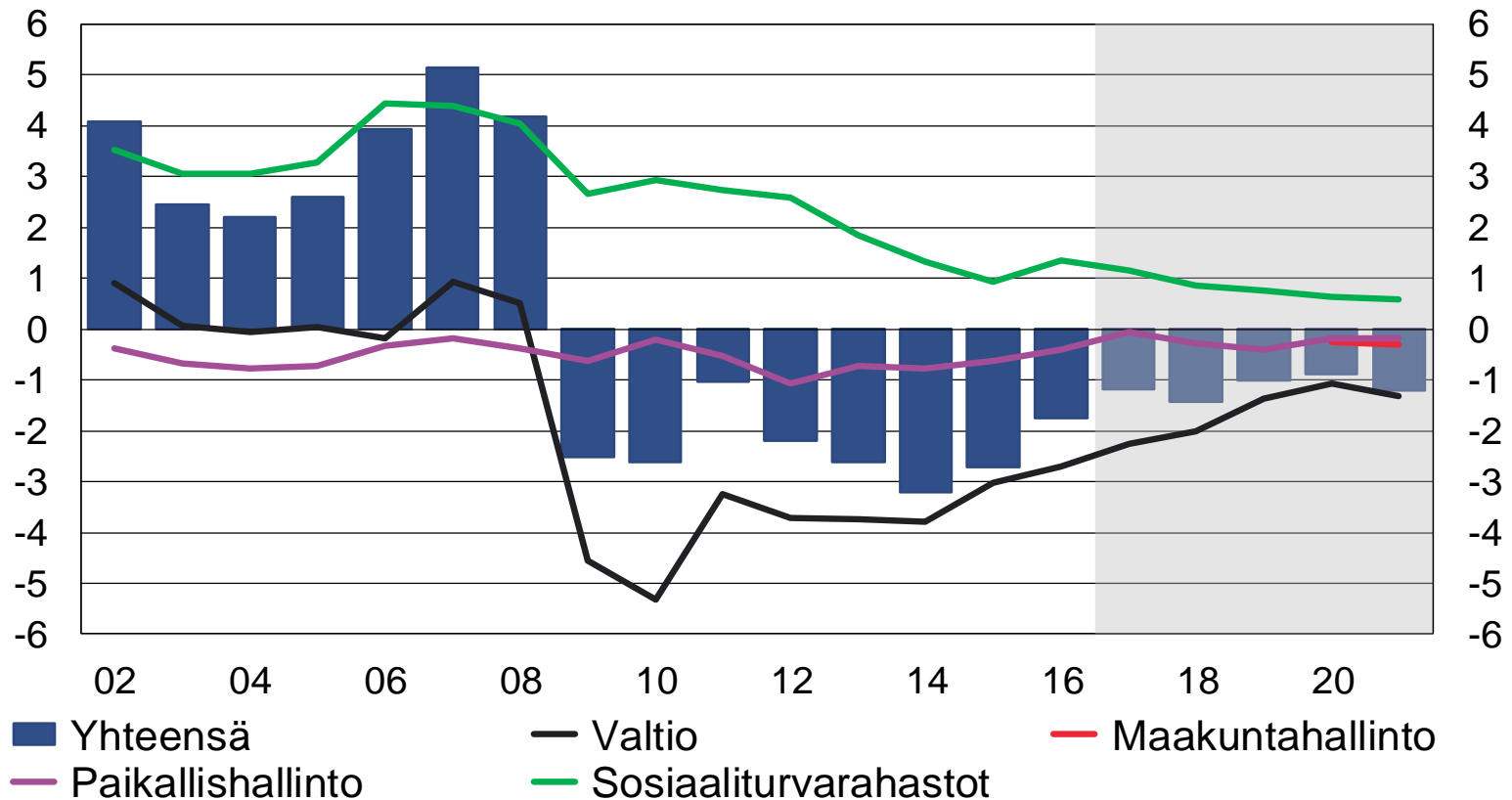
Talouden rakenteelliset ongelmat pitävät julkisen talouden alijäämäisenä.

Valtio velkaantuu edelleen vuonna 2021.

Julkisen talouden velkasuhde laskee, mutta vain väliaikaisesti.

Julkisen talouden alijäämä pienenee verkkaisesti

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Maakuntatalous ennusteessa v. 2020 alkaen

Maakuntatalous on lievästi alijäämäinen

- Alijäämä johtuu pääasiassa laajoista velkarahoitteisista sairaalainvestoinneista, jotka siirtyvät maakuntien omistamalle kiinteistöpalvelukeskukselle.

Ikäsidonnaisten menojen kasvupaine kohdistuu maakuntatalouteen

- Maakuntien on alusta asti toimittava tehokkaasti, jotta niiden rahoitus riittää kattamaan menot.

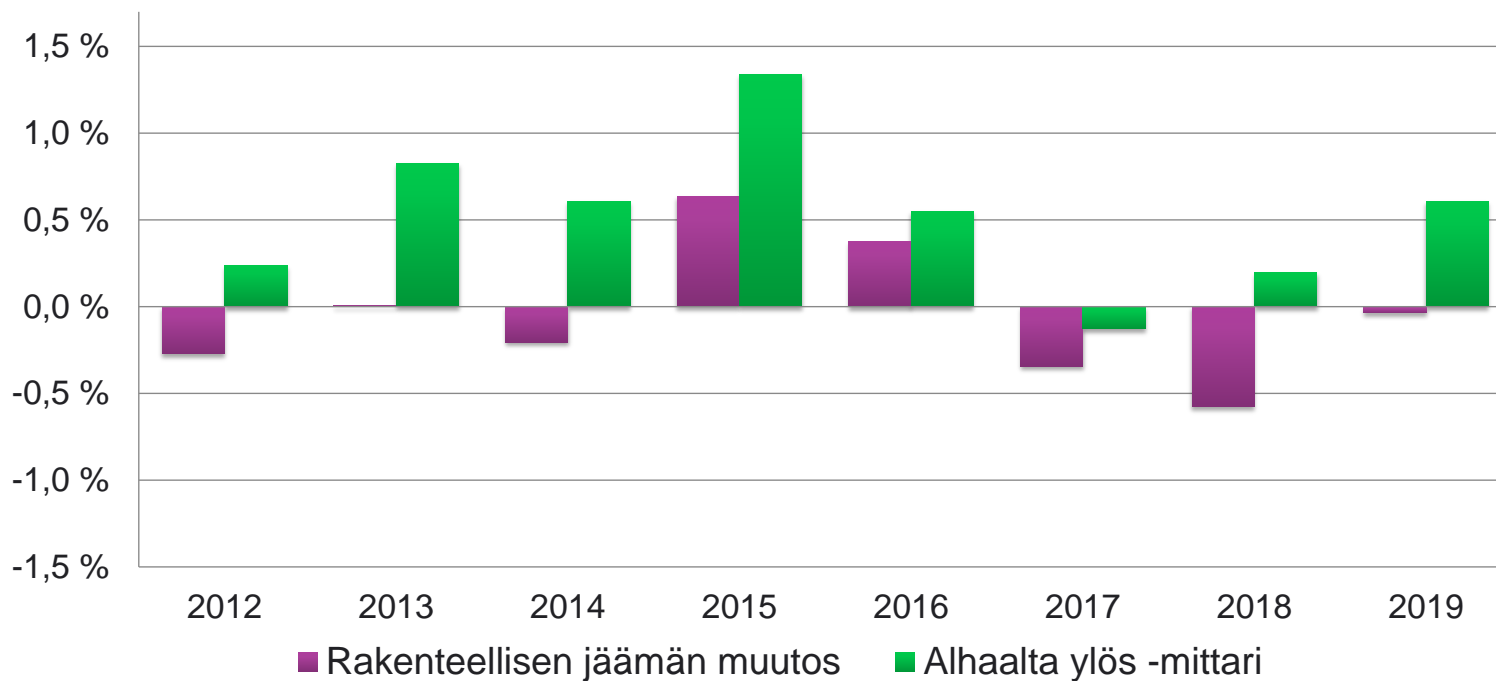
Aloituskustannukset heikentävät julkista taloutta lähivuosina

- Toiminnan aloittamiseen liittyvät menot, kuten ICT-investoinnit, kohdistuvat aluksi valtion- ja kuntatalouteen.

Finanssipolitiikka on 2017–2018 hieman elvyttävää tai likimain neutraalia

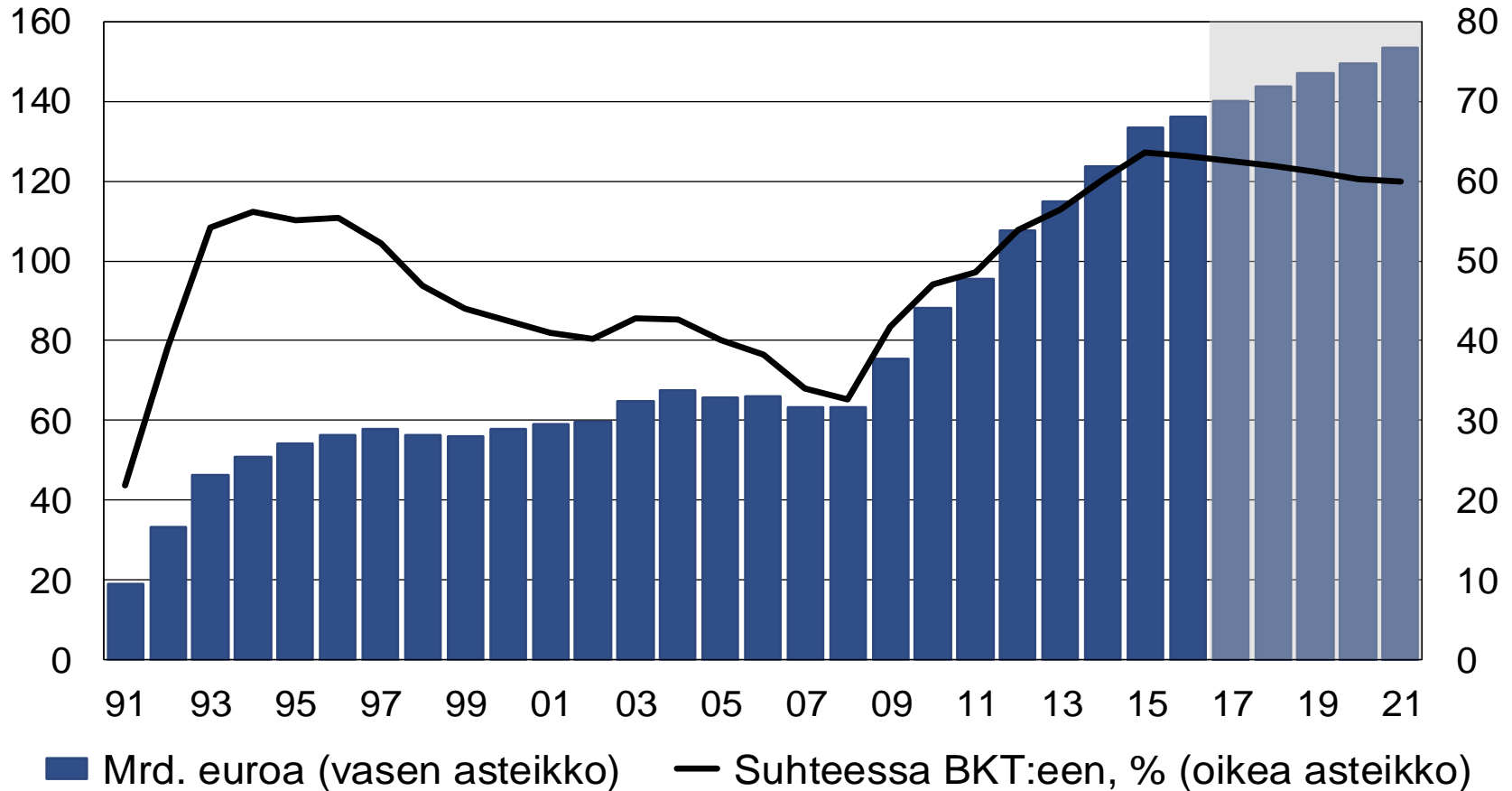
Finanssipolitiikan viritys eri tavoilla mitattuna

Lähde: Tilastokeskus, VM

Velkasuhde kääntyi loivaan laskuun v. 2016

Julkisyhteisöjen velka

Lähde: Tilastokeskus, VM

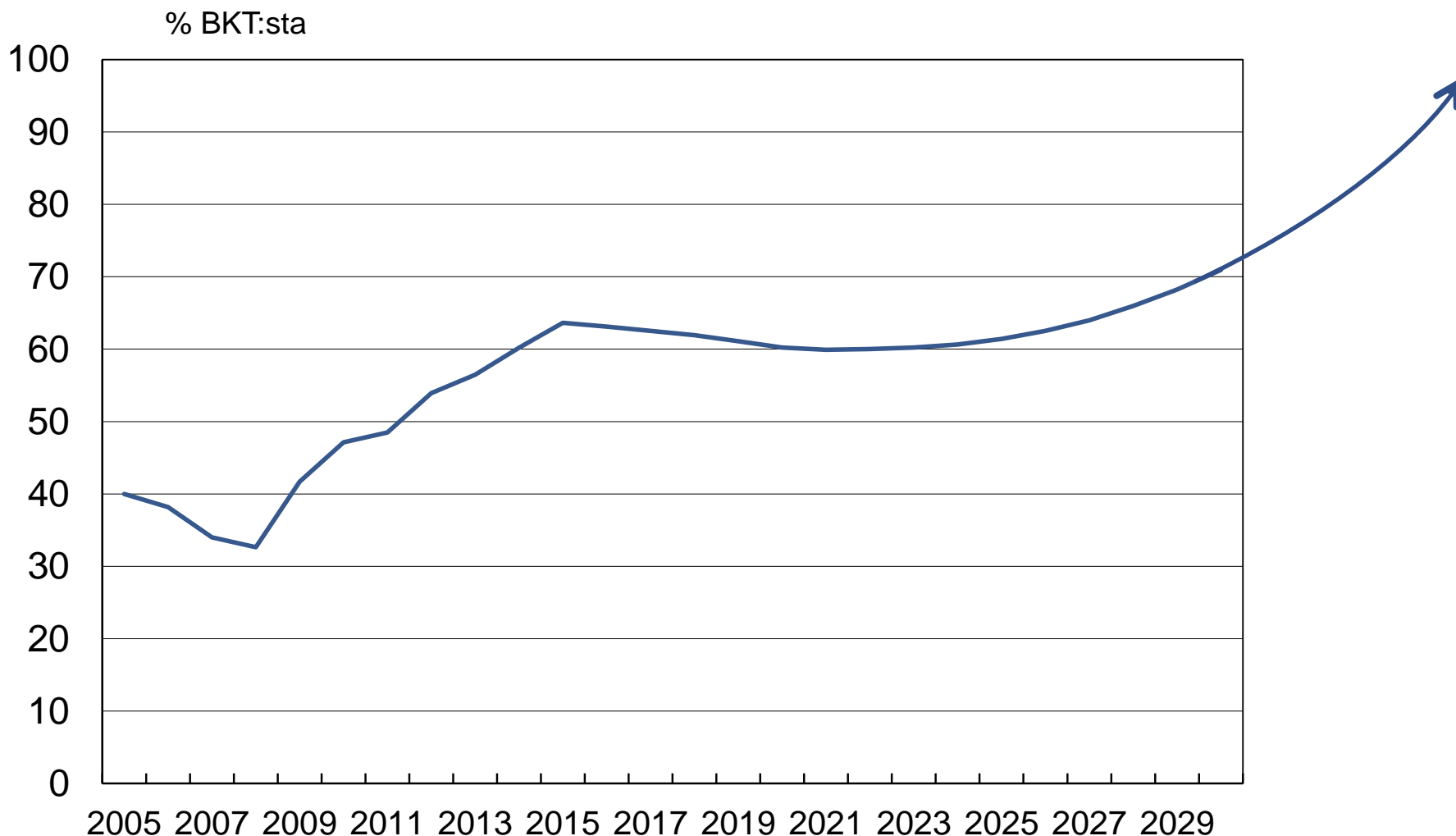
VM34098

Korkealle jäävä velkasuhde muodostaa riskin julkisen talouden vakaudelle.

Talouskasvu jää pitkällä aikavälillä vaimeaksi, ja ikäsidonnaisten menojen kasvu jatkuu nopeana 2030-luvulle saakka.

Julkisessa taloudessa on kestävyysvaje, jonka mittaluokka on noin 3 % suhteessa BKT:hen.

Velkasuhde uhkaa kääntyä uudelleen kasvuun 2020-luvulla

Lähteet: Tilastokeskus, VM

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BKT:n määrän muutos, %	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8	1,3	1,1
Työttömyysaste, %	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8	7,5	7,3
Työllisyysaste, %	68,1	68,7	69,4	70,1	70,5	70,9	71,2
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-2,7	-1,8	-1,2	-1,4	-1,0	-0,9	-1,2
Valtio	-3,0	-2,7	-2,3	-2,0	-1,4	-1,1	-1,3
Maakuntahallinto						-0,3	-0,3
Paikallishallinto	-0,6	-0,4	-0,1	-0,3	-0,4	-0,2	-0,2
Sosiaaliturvarahastot	0,9	1,3	1,1	0,9	0,8	0,6	0,6
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä, % BKT:sta	-0,8	-0,4	-0,8	-1,3	-1,4	-1,1	-1,4
Julkisyhteisöjen velka ¹ , % BKT:sta	63,6	63,1	62,5	61,9	61,1	60,2	59,9
Valtionvelka ² , % BKT:sta	47,6	47,5	47,7	47,5	46,9	46,3	46,1
Paikallishallinnon velka ¹ , % BKT:sta	8,6	8,7	8,5	8,4	8,6	6,8	6,8

¹ EDP-velka

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marja Paavonen, finanssineuvos

Puh. 02955 30187

Jukka Railavo, finanssineuvos

Puh. 02955 30540

Mikko Spolander, ylijohdaja, osastopäällikkö

Puh. 02955 30006

etunimi.sukunimi@vm.fi

vm.fi/talousnakymat

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 9–15) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

